

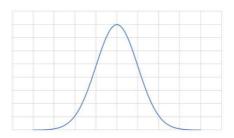
Normal Dağılım

Doç. Dr. Meryem ULUSKAN 2020-2021 Bahar Dönemi

Doç. Dr. Meryem ULUSKAN - 2021

Normal Dağılım

- İstatistikte en yaygın kullanılan dağılım normal dağılımdır.
- Gauss dağılımı ve çan eğrisi gibi isimlerle de adlandırılmaktadır.

Olasılık Yoğunluk Fonksiyonu (pdf)

Normal dağılımın olasılık yoğunluk fonksiyonu şöyledir:

$$f(x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}\left(\frac{x-\mu}{\sigma}\right)^2}$$
 , $-\infty < x < \infty$

 $\mu = Anak$ ütle ortalaması

 $\sigma = Anak$ ütle standart sapması

Doç. Dr. Meryem ULUSKAN - 2021

Özellikleri

Bu dağılım μ (ortalama) ve σ (standart sapma) parametrelerine dayanmaktadır.

Dolayısıyla normal bir dağılım $X \sim N(\mu, \sigma^2)$ şeklinde gösterilir.

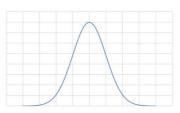
$$f(x) \ge 0$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} f(x)dx = 1'dir.$$

Özellikleri

 $x = \mu \ olması \ durumunda \ f_{max} = ??$

$$f(x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}\left(\frac{x-\mu}{\sigma}\right)^2}$$
 , $-\infty < x < \infty$

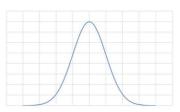

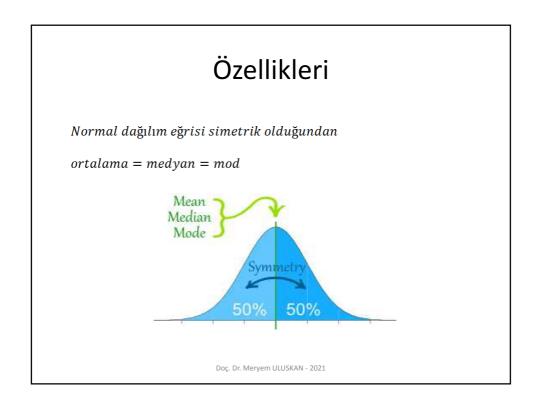
Doç. Dr. Meryem ULUSKAN - 2021

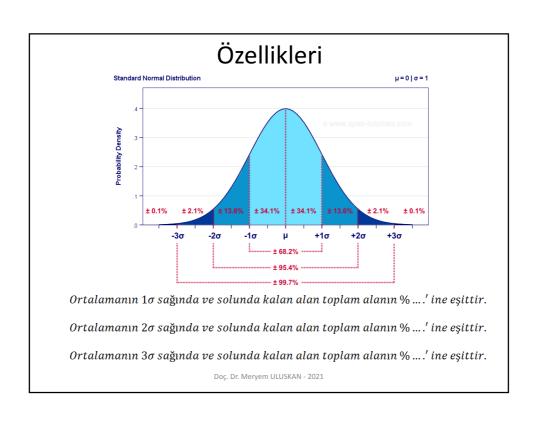
Özellikleri

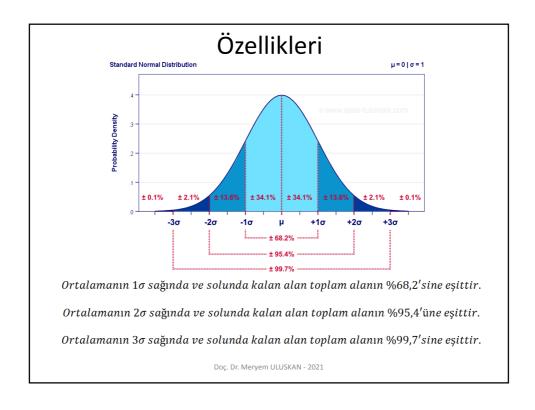
 $x = \mu \text{ olmas} 1 \text{ durumunda } f_{max} = \frac{1}{\sigma \sqrt{2\pi}}$

$$f(x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}\left(\frac{x-\mu}{\sigma}\right)^2}$$
 , $-\infty < x < \infty$

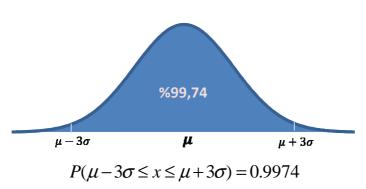

NORMAL DAĞILIM

• Ortalaması μ ve varyansı σ^2 olan normal dağılıma sahip bir X rassal değişkeni için

STANDART NORMAL DAĞILIM

- Olasılık hesaplamasındaki zorluktan dolayı normal dağılım gösteren hesaplamalar için standart normal dağılım yaklaşımından yararlanılır.
- Böylece tek bir olasılık tablosu kullanılarak normal dağılımla ilgili olasılık hesaplamaları yapılmış olur.

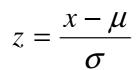
Doç. Dr. Meryem ULUSKAN - 2021

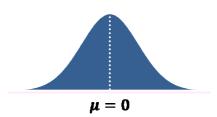
STANDART NORMAL DAĞILIM

- Normal Dağılımın özel bir biçimidir. Normal dağılıma dayalı hesaplamalarda kullanıcılara kolaylık sağlar.
- Ortalama (μ) = 0 ve Varyans (σ^2) = 1 dir.
- Standart normal değişken z ile gösterilir.

STANDART NORMAL DAĞILIM

- Eğer bir x değişkeninin normal dağıldığı biliniyorsa
- Yandaki eşitlik ile elde edilen z değerleri ortalaması 0 ve varyansı 1 olan standart normal dağılıma uyar
- Dağılımın grafiği yandaki gibidir.

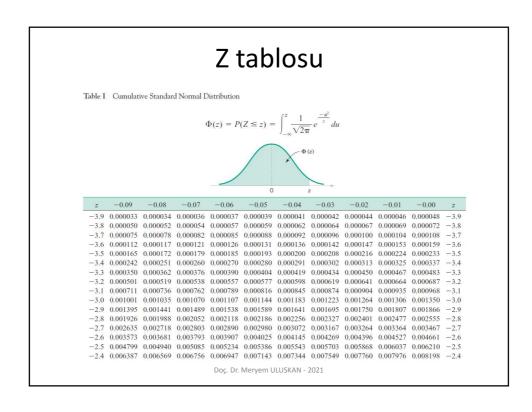

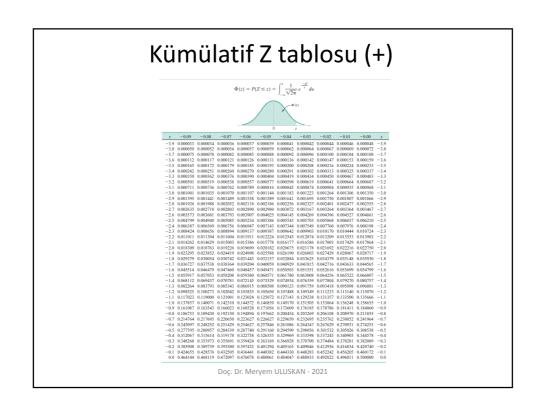

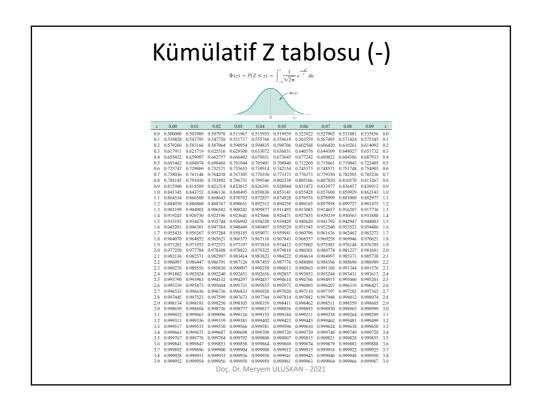
Doç. Dr. Meryem ULUSKAN - 2021

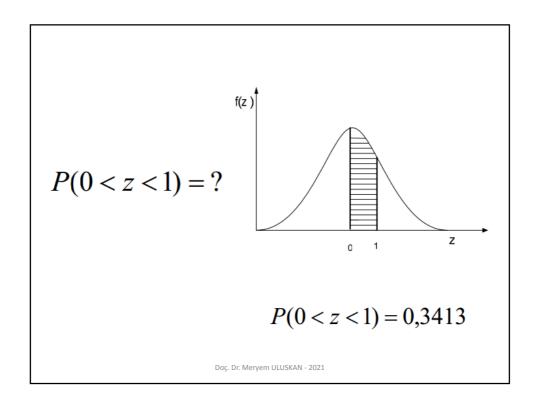
STANDART NORMAL DAĞILIM

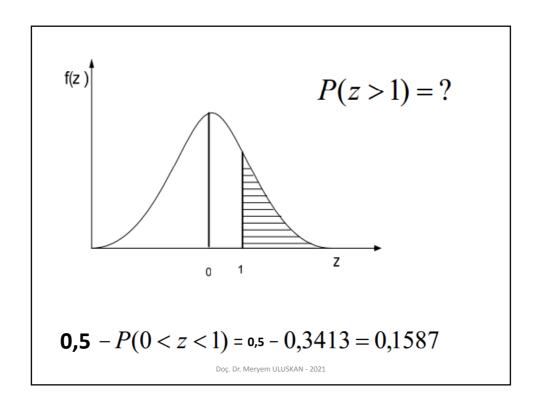
- Bu özellik, ortalama ve standart sapmanın değerine bağlı değildir.
- Ortalama ve standart sapma ne olursa olsun X değişkeninin normal dağılması bu özelliğin geçerliği için yeterlidir.
- Çeşitli z değerleri için 0 ile z arasında kalan alanı gösteren Z tablosu geliştirilmiştir.
- Bu tablodan yararlanarak normal dağılıma dayalı hesaplamalar yapılabilir.
- Z değeri ile merkez (ortalama) arasında kalan alanı tablo bize verir.
- Z değerlerinin her birine standart skorlar da denir.

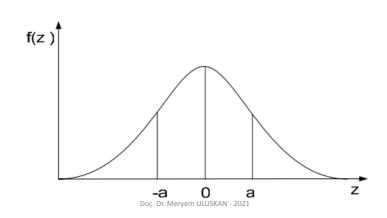

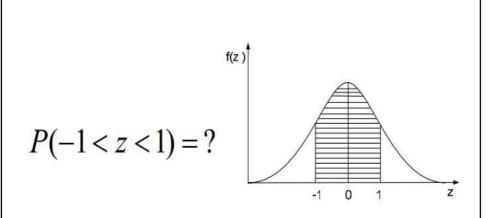

Simetrik özelliğinden dolayı O'da eşit uzaklıktaki Z değerlerinin O ile arasında kalan alanların değerleri birbirine eşittir.

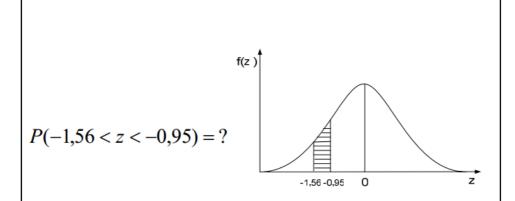
$$P(0 < z < a) = P(-a < z < 0)$$

$$P(-1 < z < 1) = P(-1 < z < 0) + P(0 < z < 1)$$
$$= 2 * P(0 < z < 1) = 2(0,3413) = 0,6826$$

Doç. Dr. Meryem ULUSKAN - 2021

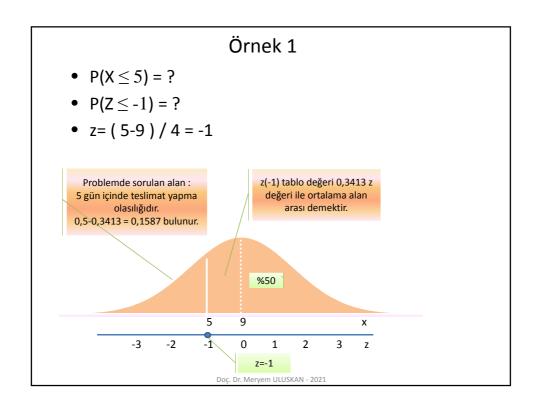

$$P(-1,56 < z < -0.95) = P(-1,56 < z < 0) - P(-0.95 < z < 0)$$

= 0,4406-0,3289=0,1117

Örnek 1

 Bir tedarikçinin gelen siparişler için hammadde teslimat süresi, ortalaması μ=9 gün ve standart sapması σ=4 gün olan normal dağılıma sahiptir. Rassal seçilen bir hammadde siparişinin 5 gün içinde teslim edilmesi olasılığı nedir?

Örnek 3

- Bir kliniğe belli bir şikayetler gelen hastaların yaşlarının normal dağılıma sahip olduğu, ortalamasının 37,5 ve standart sapmasının ise 7,6 olduğu bilinmektedir.
- a) Rassal olarak seçilen bir hastanın 44 yaşından genç olması olasılığı nedir?

Doç. Dr. Meryem ULUSKAN - 2021

Örnek 3a)

$$P(X < 44) = ?$$

$$P\left(\frac{X-\mu}{\sigma} < \frac{44-37,5}{7,6}\right) =$$

$$P(z < 0.86) = 0.805106$$

Rassal seçilen bir hastanın 44 yaşından genç olma olasılığı %80,51'dir.

Örnek 3b)

 Rassal seçilen bir hastanın yaşının 46 ile 54 arasında olması olasılığı nedir?

Doç. Dr. Meryem ULUSKAN - 2021

Örnek 3b)

$$P(46 < X < 54) = ?$$

$$P\left(\frac{46-37,5}{7,6} < \frac{X-\mu}{\sigma} < \frac{54-37,5}{7,6}\right) =$$

$$P(1,12 < z < 2,17) = 0,984997 - 0,868643 = 0,116354$$

Rassal seçilen bir hastanın 46 ile 54 yaş arasında olması olasılığı % 11,64'tür.